

UTLYSNING

Forebygging og håndtering av Listeria

FHF lyser ut inntil 16 mill. NOK til nye FoU-prosjekter å skaffe næringen kunnskap og utvikle nye løsninger for forebygging og håndtering av Listeria i havbruksnæringen.

Utlysningen dekker 3 ulike hovedområder med egne mål og delmål. Det kan søkes på flere av hovedområdene, men hver søknad skal kun omhandle ett hovedområde.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer med god kompetanse på området. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 22/00201

Tidsplan

20.10.2022:	Åpen utlysning offentliggjøres
28.11.2022:	Frist for innlevering av søknad (innen kl. 14:00)
Desember 2022/januar 2023:	Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering
Oppstart av prosjekt:	Etter nærmere avtale med FHF

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 07.11.2022, kl. 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer. Spørsmål om utlysningen kan sendes på epost til post@fhf.no (ref. saksnr. 22/00201).

Problemstilling

Listeria forekommer i all matproduksjon, og det er avgjørende for alle næringer å ha god kontroll på Listeria, å kunne forebygge, oppdage og behandle, det gjelder også laksenæringen.

Næringen opplever stadig strengere krav til kontroll med Listeria. Flere land har også nulltoleranse for denne bakterien på konsumferdige produkter. Samtidig legger både slakterier og videreforedlingsanlegg inn betydelige ressurser på renhold og løpende listeriakontroll av produkter og anlegg. De ulike tiltakene er knyttet til gjeldende regulatoriske krav og eventuelle tilleggskrav BtB.

Det er likevel ønske om en bred utlysning relatert til grep og tiltak som kan iverksettes for å forebygge Listeria og håndtering av mulige kontamineringer dersom det blir nødvendig.

Utlysningen vil innebære følgende 3 hovedområder:

1 Forebygging av Listeria vha reingjøring og desinfisering av produksjonsanlegg

Listeria kan ved påvisning være problematisk for mange typer matproduksjon. Enkelte bransjer har brukt betydelige ressurser på å forebygge kontaminering av anlegg og produkter. Dette gjelder også for sjømatnæringen.

Det er også brukt betydelige ressurser i andre næringen både nasjonalt og internasjonal. En oversikt over hvilke tiltak som praktiseres utenfor sjømatnæringen vil være viktig kunnskap som grunnlag mulige forbedringer av rutiner og metoder knyttet til forebygging av Listeria i sjømatnæringen.

Prosjektet skal skaffe sjømatnæringen total oversikt over hva som gjøres nasjonalt og internasjonalt når det gjelder forebygging av Listeria ved industrialisert matproduksjon. Særlig er det av interesse å få større innsikt i hvilke løsninger og metoder som benyttes av utenlandske produsenter av relevante matvarer for humant konsum.

Økonomisk ramme: Inntil 4 mill. NOK
Tidsramme: 2 år
Antall prosjekter: 1 prosjekt

Målsetting

- *Å fremskaffe en kunnskapskartlegging av listeriaforebyggende tiltak ved nasjonal og særlig internasjonal matproduksjon.*

Delmål:

- *Evaluere og sammenstille faglig kunnskapsgrunnlag og erfaringer til en Beste Praksis Veileder*
- *Avklare om metoder som benyttes i matproduksjon i andre land, men ikke er tatt i bruk i norsk sjømatnæring, kan bidra til økt kontroll i Norge*

2 Utvikling av hurtigtest for påvisning av Listeria

Næringen tar i dag regelmessige prøver av produkter og anlegg for å ha kontroll over forekomsten av Listeria. Ofte tas flere prøver daglig. Disse prøvene trenger imidlertid relativt lang tid før resultatene foreligger. På den tiden er ofte fisken pakket, og noen ganger på vei til ulike markeder. I tilfelle fisken er kontaminert, vil forsendelsen måtte stoppes og om mulig omdirigeres. Det kan resultere i store kostnader og risiko for alle involverte parter.

Påvisninger av patogener har vært igjennom en rask og effektiv utvikling de siste årene. Det gir rom for nye løsninger gjennom nye metoder og teknologi. FHF vil i dette prosjektet bidra til gjennomføring av et mulighetsstudium for å avklare om det er faglig og teknisk og mulig å utvikle en metodikk som påvise eventuelle forekomster av Listeria i løpet av 20-30 minutter.

Å utvikle slike løsninger er ressurskrevende, men vil samtidig har stor nytteverdi for næringen så lenge løsningen er pålitelig, rask og til en akseptabel pris for bruker. Av den grunn vil FHF som første trinn foreta et mulighetsstudium med tanke på å avklare om en slik utvikling av hurtigtest er gjennomførbart og anslå hvilke økonomiske kostnader som kreves.

Økonomisk ramme: Inntil 2 mill. NOK
Tidsramme: 1 år
Antall prosjekter: 1 prosjekt

Målsetting

Å foreta et mulighetsstudium for å kartlegge om en utvikling av hurtigtest (20-30 minutter) for påvisning av Listeria i sjømatnæringen er gjennomførbart.

3 Dekontaminering av listeria på laks og ørret (i alle spiselige former, deler og produkter av disse).

Ved eventuell påvisning av Listeria på et parti fiskevarer, vil det være viktig for alle parter i distribusjonskjeden å kunne gjennomføre en dekontaminering.

Det eksisterer ulike metoder for dekontaminering av listeria på laks og ørret. Vurdering og bekreftelse av mattrygghet ved bruk av ulike metoder vil stå sentralt. Kartlegging av de ulike metodene opp mot regulatoriske rammer må beskrives.

Total økonomisk ramme: Inntil 9 mill. NOK
Tidsramme: 2 år
Antall prosjekter: Inntil 3 prosjekter.

Målsetting

- *Teste og tilpasse mulig teknologi og metode for sterilisering av fiskeprodukter som er kontaminert av Listeria.*

Delmål:

- *Effekten av aktuell teknologi eller metode skal måles og evalueres.*
- *Metodene som testes skal være tilpasset krav til mattrygghet.*
- *Effekten av behandling og metode skal dokumenteres.*
- *Ulike metoder skal kartlegges opp mot norske regulatoriske rammer.*

Avgrensninger og særskilte føringer

- Det kan søkes prosjekter med varighet som angitt over med mindre spesielle faglige grunner tilsier en lengre prosjektperiode, som må begrunnes.
- Dokumentasjonen og kartlegging skal gjennomføres i hht til krav om mattrygghet.
- I gjennomføringsplanen skal det oppgis klare leveranser fra hver enkelt aktivitet eller arbeidspakke, med tilhørende beskrivelse av hvordan leveransene vil gi næringsnytte på kort eller lengre sikt.
- Samarbeid med næringsaktører og andre fagmiljøer m.m. må beskrives og dokumenteres i form av signerte intensjonsavtaler.
- Spesifiserte budsjett med synliggjøring av eventuell egeninnsats og annen finansiering.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som det er mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Beskrivelse av gjennomføringsplanen skal være tilstrekkelig detaljert, med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk.

Det skal i prosjektbeskrivelsen vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

- Det skal ikke leveres inn *Prosjektskjema for FHF* som det henvises til i *Retningslinjene for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt*, da dette utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Risikovurdering

Søker skal redegjøre for hvilken risikovurdering som ligger til grunn for prosjektet og beskrive hvordan mulig risiko for prosjektgjennomføringen er tenkt håndtert.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende 8 kriterier (med vektning i parentes):

1. Prosjektforslagets relevans til utlysningen og målet med arbeidet (1,0)
2. Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk (0,8)
3. Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet (0,5)
4. Gjennomføringsevne: prosjektorganisering, plan for håndtering av risiko, faglige forutsetninger (0,7)
5. Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte (0,5)
6. Tilknytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter (0,3)
7. Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet (0,3)
8. Næringsnytte (0,8)

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor.

Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider (Verdana (9) fonter) eks. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger. Søknaden skal være skrevet på norsk (hvis engelsk versjon er nødvendig for intern kommunikasjon i konsortium, kan den også vedlegges etter samme kriterier som nevnt ovenfor). Budsjett regnes som vedlegg. Det skal være godt spesifisert og i samsvar med innholdet i søknaden.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)